

TORS DAG D. 24. DECEMBER 2009 - Juleaften

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangslæsning: 1 Johannes-brev kap. 4 v. 9-10

Gammeltestamentlig læsning : Esajas Bog kap.9 v. 1-6a.

PRÆDIKENTEKST: **LUKASEVANGELIET KAP. 2 V. 1-20**

Udgangslæsning: 1. Johannes-brev kap. 4 v. 16b.

Børneprædiken:

Hørte I godt efter Esajas' ord - Es. 9,1-6a? Nogle mærkelige ord, men også nogle flotte ord - måske lidt svære at forstå.

Det handlede om, at der skulle fødes et barn, Og når det barn blev født skulle verden blive som ny - med fred og glæde over alt.

Det barn, profeten talte om, var Jesus. Det er hans fødselsdag, vi fejrer i aften.

Det skete for et par tusind år siden - og måske synes vi, at det med den helt nye verden er svært at få øje på - der er jo ikke fred og glæde over alt i verden - vel?

Nu skal jeg fortælle om en helt ny verden, jeg oplevede engang.

Jeg var nok o. 7 år. Min far var præst i Odense, og når han skulle prædike, så kunne han godt lide at trave til kirke - så kunne han gå dér og tænke på sin prædiken. Noget af det bedste, jeg vidste, var at få lov at følges med far, når han gik til kirke - det var så rart.

Nu var det juleaften. Og da vi gik hjem fra kirke, begyndte det at sne. Det sneede hele juleaften, og hele julenat. Og da vi stod op, julemorgen, lå der et tykt lag sne over det hele. Vi skulle i kirke igen julemorgen, og jeg fik lov at følges med far.

Der var ca. 2 km. ind til kirken. Vi gik den vej, vi havde gået mange gange. Jeg kendte hele vejen, alle husene, alle haverne. Men den julemorgen var det hele nyt og ukendt.

Hele den første km. ind til dér, hvor de høje huse begyndte, var far og jeg de første, der trådte i sneen. Det var næsten ikke til at se, hvor vejen gik, for alt var dækket af ny sne, og haverne og husene var ikke til at kende. Det var et helt nyt landskab, som vi aldrig havde set før. Alligevel vidste vi, at det var den vej, vi havde gået mange gange før.

Jeg glemmer aldrig den julemorgen.

Og siden har jeg oplevet det samme - bare på en anden måde:

Når jeg byder Jesus - som vi fejrer fødselsdag for i dag - når jeg byder ham velkommen ind i mit liv - sådan helt ind i hjertet - så sker der det samme med mit liv. Det bliver en helt ny verden - fyldt med fred og glæde.

Ny? nå ja - jeg bor stadig i Silkeborg - de mennesker, jer møder er de samme - og ude omkring i verden er der stadig ufred og u-glæde. Men når jeg giver Jesus plads i mit sind og hjerte, så er det som om mit eget liv bliver et helt nyt landskab - ligesom snelandskabet den julemorgen i Odense. Det bliver nyt - ikke bare i mine tanker og følelser, men helt ud i stroetåen og fingerspidserne, og helt ud i mit fællesskab med andre mennesker.

Nu er sneen, der er faldet i år, ved at smelte. Men hvis I vil opleve en hvid jul, der ikke smelter, så byd Jesus velkommen helt ind i jeres hjerter.

Voksenprædiken:

Tænk at måtte føde sit barn i en snavset stald.

Englene forkyndte glæde og sang om fred - - men er det glæde og fred, når Kejseren i magtens top hundser med småfolk, fordi han vil vide, hvor mange hoveder, han regerer over.

Er det glæde, når velbjergede mennesker er så kolde og hårde, at de ikke kan finde plads til en fødende kvinde.

Og går vi videre i julehistorien, kan vi spørge: Var det glæde og fred, da den lille familie måtte flygte fra en magt-sindssyg kong Herodes.

Nej vel er det ej!

Vi prøver, så godt vi kan, at kaste glans over den i grunden ret barske begivenhed. Her på bordet foran os, står et yndigt julekrybbe-arrangement. For ikke mange dage siden var kirken her fyldt med børn, der lavede krybbespil - og hvor var de søde.

Men den begivenhed, vi kredser om her, var hverken yndig eller sød - den var barsk og umenneskelig og uden megen glans.

Så er der lagt i kakkellovnen til et surt pastoralopstød over al det danske overfladiske juleri.

Men det opstød udebliver i år - for vi skal glæde os!

Englen sagde til hyrderne - og til os: Glæd jer! - "Frygt ikke, jeg forkynnder jer en *stor glæde*, som skal være for hele folket. I dag er der født jer en Frelser."

Det skal vi virkelig tage til os - vi skal glæde os og give glæden alle tænkelige udtryk - det er jo netop det, vi ihærdigt prøver på med alt juleriet, som når alt kommer til alt nok ikke er så overfladisk endda. Og vi skal suge glæden freden til os og lade den få plads og favne hvert menneske, vi møder.

For der er grund til at glæde sig over den barske og umenneskelige historie, vi kalder juleevangeliet.

Det var med fuldt overlæg, at Gud valgte at træde ind i vor verden, netop på denne barske måde. Det sætter glæden i perspektiv, så vi aner, at den glæde, der her tales om, er uudtømmelig, og at freden, der synges om, er urokkelig - så det virkelig går an at dele både glæden og freden ud til hvem som helst og når som helst.

I grunden er det ikke noget særsyn, at børn kommer til verden under forhold, der måske endda er værre end stalden i Betlehem. Og det er ikke noget særsyn, at de, der har plads og råd til at huse og rumme et medmenneske i nød, stiller sig afvisende og kolde an. Og det er ikke noget særsyn, at de på magtens top, hundser med småfolk.

Det har nok aldrig været særsyn, og er det ikke i dag - - det er snarere blevet trivielle gentagelser på TV-skærmen og i avisen.

Det, der virkelig er et særsyn - det, der virkelig gør denne historie til noget særligt, et evangelium, et godt budskab - det, der giver denne begivenhed afgørende betydning for os i dag et par tusind år senere, så den også må få glade konsekvenser i vor hverdag - det er, at her er det ham, der er uendeligt højt over magtens top, der lader sig hundse med - Det er ham, der gennem Esajas' mund siger: "Himlen er min trone, jorden min

fodskammel. Hvilket hus skulle I kunne bygge til mig?" det er ham, der lader sig nøje med en snavset stald.

Det er ham, som intet menneske kan komme nær - den Hellige Gud - der lader sig føde som menneskebarn - - blandt de ringeste, som ingen vil give plads til - blandt de uønskede.

Han gjorde sig til deres bror - og til vores bror.

Det blev begyndelsen på en vej, der førte ham endnu dybere - til en forbryders død på et kors - til gravens tomme mørke.

Hvorfor? Hvorfor denne historiens og evighedens dybeste ydmygelse?

Svaret er : Han gjorde det af kærlighed - grænseløs kærlighed - for at favne hvert menneske og hele den faldne skabning med kærlighed. For at frelse os - redde os ud af syndens fangenskab, ud i kærlighedens frihed.

For at lære os kærlighedens vej til hinanden og med hinanden på denne jord - og den samme vej til Gud og med Gud - - og for at invitere os ind, dér hvor den vej ender, i Guds evige herlighed, hvor der er *plads* til alle uden undtagelse.

De dybest faldne skal rejses - de længst udstødte skal favnes - de uønskede er elskede og uundværlige. De fattige bliver rige. De, der græder skal glæde sig. De mindste bliver kaldt de største. Og fortabte syndere får status som den Hellige Guds elskede børn.

Han kom for at vende op og ned - vende helt omkring på det liv, den tanke, den selvished, den magtskyg, den ligegyldighed, der støder næsten bort for selv at komme til. Derfor taler Bibelen om omvendelse - for dér, hvor Jesu kærlighed vinder fodfæste, må hele livet vendes omkring.

Og når vi hører om et barn, der må fødes i en stald, fordi Kejseren vil demonstrere sin magt, og de velbjergede har nok i sig selv, så synes vi, at det logisk, at her er virkelig noget, der må vendes omkring. Det er ikke kærligt - ikke engang rimeligt eller acceptabelt.

Men jule-elendigheden i Betlehem er ikke noget særsyn - heller ikke i dag.

Her i kirken har vi de seneste år været engageret i et arbejde i Kibera-slummen i Kenya.

Vi har også tæt forbindelse til Viva Network, som hjælper gadebørn i hele verden.

I begge sammenhænge ser vi, at det er mere normen end undtagelsen, at børn fødes under vilkår, der er lige så ringe og usle end en snavset stald.

Vi kan samle nogle penge sammen og håbe, at de gør gavn. Men det er som om glæden og freden drukner i verdens elendighed - eller gør den?

For nogle år siden besøgte jeg Kibera-slummen i Nairobi. Det er virkelig et af verdens mest trøstesløse steder. Jeg blev bedt om at prædike i baptistkirken i slummen. Og jeg tænkte: Det bliver svært! Hvordan kan jeg, der kommer fra et af verdens rigeste lande og bare er på en nysgerrig visit i elendigheden - hvordan kan jeg stå og forkynde det glade budskab for disse mennesker?

Jeg talte med mange mennesker i slummen, og de gjorde et dybt indtryk på mig. Især en ung mand - David. Han var ca. 18 år. Da han var 15, var både hans forældre og alle hans søskende døde af sygdom og narko. Han havde levet et barsk liv, hvor måtte slås for sin overlevelse - nogle år i ansigtet vidnede om, at det var helt bogstaveligt, at han måtte slås.

Det var dybt betagende at høre ham fortælle om, hvordan hans liv var blevet nyt, da han lærte Jesus at kende. Hans øjne strålede, og tårerne løb ned ad hans kinder - og ad mine. Et nyt liv? Han boede stadig i slummen. Når han stod op om morgenen, vidste han ikke om han kunne få mad den dag.

Men han havde mødt den Gud, der lod sig føde blandt de ringeste tog plads sammen med ham i elendigheden. Han havde oplevet denne ubetingede, grænseløse kærlighed, så den havde forvandlet hans liv indefra midt i slummen, ligesom sneen forvandler landskabet og skaber et ny verden midt i den gamle verden.

Det var ikke svært at forkynde det glade budskab i Kiberaslummens elendighed. Det er faktisk meget sværere lige her.

Religions-sociologer kan fortælle os, at jo rigere vi er, jo bedre levevilkår vi har, des mindre synes vi, at vi har brug for Gud. Jeg er slet ikke sikker på, at de har ret.

Det, der gør det svært for os - og for mig - virkelig at gribe det glade budskab og øse af den uudtømmelige glæde det er, at "I dag er der født jer en frelser - han er Kristus, Herren," - det der kan gøre det svært, er, at vi tænker og tror for småt om kærligheden.

Med vort stærke fokus på vor velstand og velfærd og alt det materielle, har vi gjort livet til en købmandsbutik - noget for noget. Også kærligheden bliver sådan en byttehandel - noget for noget. Vi vælger, hvem vi vil elske og forventer at få noget igen. Og vi forventer, at Guds kærlighed er ligesom vores - en byttevare.

Begrebet næstekærlighed forveksles så let med almisser af vort overskud, som giver os det i rente, at vi bekræftes i, at vi er de store og de gode. Og vore almisser rokker ikke ved den verdens-uorden, hvor børn fødes i snavsede stalde og på lodsepladser.

Men de giver os ligesom ret til at forarges og harmes (og det er jo også en slags belønning), for de, der virkelig kunne gøre noget - verdens magthavere, som har afløst kejseren i Rom - de er så langsomme i vendingen - skal have tid til at tænke storpolitisk og beregnende. Og det, vi hver især kan stille op, batter så uendeligt lidt.

Eller gør det nu også det?

Kærlighed kan række langt - den kan række helt herfra til Kiberaslummen eller Sydamerikas lossepladser.

Men kærligheden her begynder ikke i dér. Kærligheden begynder lige her - lige i mellemrummet mellem den stol, du sidder på og stolen ved siden af dig. Den begynder her i vor hverdag, hvor vi kan tale og handle og dele glæde og fred med hinanden.

Og så er det alligevel ikke rigtigt. Dér får kærligheden krop og form i dag - men den begynder hos Gud, i Gud, for Gud er kærlighed. Hans kærlighed tog krop og form i vores verden i barnet, der fødtes i en stald i Betlehem.

Hvis hans kærlighed var af samme slags som vores bytte-kærlighed, så var der intet at hente i historien om barnet i Betlehem. Men han gav afkald på alt - *alt* - for at komme os i møde med ubetinget, grænseløs kærlighed.

Den kærlighed må modtages på tilsvarende måde, som den er givet - ubetinget. Hver gang, vi prøver at stille med noget i bytte eller til gengæld, så bliver det bare som en mur, der står i vejen for Guds ubetingede kærlighed.

Måske var det derfor, det syntes lettere for David i Kiberaslummen, som vidste, at han intet havde at stille med, end det var for mig selv at få øje på Guds kærlighed og lade den forvandle livet.

Guds kærlighed modtages lige så uforbeholdent, betingelsesløst, som den kom ind i vor verden, da den hellige Gud lod sig føde som en af de ringeste - blandt de uønskede, der ikke er plads til i herberget.

Når han finder plads i vort hjertes herberge, så vender han op og ned på alt - omvender vort liv: vor tanke og vor vilje, vore ord, vor færden. Vi smittes af hans kærlighed, som uden beregning valgte den guddommelige herlighed fra for at blive hvert menneskes bror - for at blive hvert menneskes frelser ved tage plads på en forbryders kors og dø for vor og hvert menneskes skyld.

Men påskemorgen så vi, at netop den kærlighed mere end går an - at den er selve livet - da Jesus opstod af graven. Der ser vi, at hans kærlighed er grænseløs, hans glæde udtømmelig og hans fred er urokkelig.

Tør vi give den kærlighed herberge i vort liv?
Tør vi lade være?